

PAM

Informe de balanç de l'acció de govern
Maig 2021

**Diputació
Barcelona**

Índex

1. Introducció	3
2. Àrea de Presidència	5
3. Àrea de Recursos Humans, Hisenda i Serveis Interns	10
4. Àrea d'Innovació, Govern Local i Cohesió Territorial	13
5. Àrea d'Infraestructures i Espais Naturals	16
6. Àrea d'Acció Climàtica	19
7. Àrea de Desenvolupament Econòmic, Turisme i Comerç	22
8. Àrea de Cultura	26
9. Àrea d'Educació, Esports i Joventut	30
10. Àrea de Cohesió Social, Ciutadania i Benestar	34

1. Introducció

El Pla d'actuació de mandat 2020-2023, o PAM 2020-2023, és el document estratègic que recull els principals objectius polítics que donen resposta a les prioritats del govern de la Diputació de Barcelona i les línies d'actuació per a assolir-los, que s'analitzen, es revisen i s'actualitzen anualment, tant des d'una perspectiva qualitativa, com des d'una perspectiva quantitativa que permet conèixer els avenços obtinguts en els seus indicadors de seguiment.

Mitjançant aquest informe de balanç es presenta el primer seguiment qualitatiu del PAM 2020-2023, que recull les principals polítiques públiques desplegades per les diferents àrees corporatives des de l'aprovació del pla, és a dir, des del mes de juliol de 2020 i, en especial, un relat sobre l'impuls dels “projectes transformadors” de mandat, que concreten l'aposta de la Diputació per desenvolupar una estratègia municipalista per a un desenvolupament sostenible en el marc l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible i de la Nova Agenda Urbana.

El relat que es presenta posa de manifest que la corporació ha hagut de conciliar la doble necessitat de donar una resposta immediata als governs locals davant la situació d'emergència sanitària i social sobrevinguda, l'impacte del confinament i la recessió econòmica i, alhora, assentar les bases per orientar la recuperació cap a un nou model de desenvolupament sostenible des del punt de vista econòmic, mediambiental i social.

Aquesta doble necessitat ha conduït a reorientar alguns dels principals projectes de mandat, a desplegar nous projectes transformadors que no estaven inicialment previstos quan es va aprovar el PAM, a desplegar una acció reforçada de suport econòmic als governs locals de la província de Barcelona i, en línies generals, a adaptar la cooperació local canalitzada a través del nou Pla de Concertació Xarxa de Governos Locals a reptes que ja s'havien plantejat, però s'han hagut d'abordar de forma peremptòria fixant nous objectius i alterant la programació prevista (per posar només un exemple, podríem fer referència al repte de la “quarta revolució” i la transició digital, en tot l'àmbit lligat a la connectivitat, la ciberseguretat o les condicions i dotacions pel treball en remot que s'han hagut d'implantar a les administracions locals de la província).

D'altra banda, un altre aspecte destacable és que la pandèmia no només ha motivat canvis a les prioritats i a les polítiques de la Diputació, sinó també en el model organitzatiu i de prestació de serveis. Aquest canvi s'ha produït tant a l'àmbit intern, arran de la implementació dels diferents plans de contingència, com a l'àmbit de relació amb les entitats locals.

El context actual ha accelerat la provisió de productes i serveis en format en línia tal i com acabem d'apuntar, fet que ha comportat una reflexió interna per reorientar l'oferta de recursos tradicionals i repensar els àmbits estratègics d'intervenció en el període 2020-2023.

Aquestes dues qüestions –la reorientació de polítiques i prioritats, així com els canvis a nivell organitzatiu i de gestió- han marcat uns primers mesos de vida del PAM 2020-2023, que s'intenten relatar a continuació a través d'un document sintètic, que té l'objectiu de copsar els aspectes més destacats de l'acció de govern realitzada per la Diputació durant l'any 2020.¹

1. Des d'aquesta perspectiva, el balanç complementa l'explicació sobre l'acció desenvolupada durant el primer any de pandèmia i, en concret, des de la declaració del primer estat d'alarma el mes de març de 2020, que es pot consultar aquí: <https://www.diba.cat/es/web/sala-de-premsa/-/m%C3%A9s-de-100-milionsd-euros-per-fer-front-a-la-crisi-del-coronavirus-durant-el-primer-any-de-pand%C3%A8mia-a-la-prov%C3%A0ncia-de-barcelona> (consulta efectuada a 1 d'abril de 2021). També ofereix un relat sintètic que és complementari a l'explicació detallada i sistemàtica sobre l'acció que han dut a terme totes les unitats de la Diputació, que ofereix la Memòria anual de la Corporació: <https://seuelectronica.diba.cat/serveis-de-la-seu/memoria-corporativa/Default.asp> (consulta efectuada a 1 d'abril de 2021, en un moment en el qual la memòria està pendent de publicació).

2. Àrea de Presidència

L'Àrea de Presidència és una àrea fortament transversal perquè s'encarrega de promoure les aliances internes i externes que han de refermar l'estratègia municipalista per a un desenvolupament sostenible de la Diputació i, d'acord amb aquesta, l'impuls de la política de cooperació local. L'acció desenvolupada es pot sintetitzar a partir dels següents vuit punts.

Un Pla de Xoc de 100 milions d'euros i un suport integral davant la COVID-19

El Pla de xoc per impulsar la reactivació econòmica i social del territori, motivat per la crisi sanitària, econòmica i social provocada per la pandèmia de la COVID-19, es va ordenar en cinc programes de suport als governs locals:

- Programa “Cap municipi enrere” (15 M€), per finançar les despeses corrents extraordinàries i inversions d'execució ràpida provocades per la COVID-19.
- Programa d'ajuts per a emergències municipals (15 M€), per fer front a les despeses extraordinàries vinculades a la vulnerabilitat social.
- Programa específic de millora de camins municipals (10 M€).
- Programa de reforç econòmic i ocupació (30 M€) per donar suport a l'economia local i a l'ocupació.
- Programa de reactivació sociocultural (30 M€) per pal·liar la situació de la cultura, l'educació i l'esport.

A més d'aquest Pla de Xoc, també cal destacar el suport integral que s'ha ofert a la xarxa de governs locals de la província de Barcelona a l'hora d'adaptar les seves polítiques i estructures de gestió a les circumstàncies derivades de la pandèmia global de la COVID-19. Resulta destacable, dins l'Àrea de Presidència, la creació de l'espai d'“Atenció directa als Ajuntaments COVID-19” i, en particular, l'esforç realitzat per oferir informació d'utilitat a nivell normatiu i de gestió.²

2. Aquesta pàgina web conté un informe específic sobre l'“Actuació de la Diputació durant l'estat d'alarma” publicat el mes d'abril de 2020. Es pot consultar aquí: https://www.diba.cat/documents/306225111/308327917/Informe_Covid_19.pdf/61d22fde-b061-4a78-8f7f-cb1cbd13e821 (consulta efectuada a 1 d'abril de 2021).

Un Pla d'actuació de mandat 2020-2023 innovador

El mes de juliol de 2020 es va aprovar el Pla d'actuació de mandat 2020-2023 de la Diputació de Barcelona. Es tracta d'un Pla innovador en la mesura que permet desplegar una estratègia realista, adaptada al context de crisi i a la incertesa del moment, i transformadora, cap a un desenvolupament sostenible assumint els objectius de l'Agenda 2030 com a objectius estratègics propis. A més, amb aquest Pla d'actuació de mandat també es fa un salt qualitatiu que reforça l'aposta d'aquest govern envers la transparència, la planificació, l'avaluació i la rendició de comptes. Per primera vegada, el retiment de comptes envers la ciutadania es canalitza a través d'una plataforma electrònica de visualització que informa del seguiment de l'acció de govern. En el marc del Pla, d'altra banda, també s'ha posat en marxa una agenda avaluadora, concretada l'any 2020 amb un primer projecte d'avaluació de polítiques ("Avaluació dels serveis d'eBiblioCat en el marc del tancament de serveis presencials per la COVID-19") i l'impuls de diversos projectes d'avaluació lligats amb els "projectes transformadors" de mandat.

La transformació dels instruments de cooperació local: el nou Pla de Concertació Xarxa de Governos Locals 2020-2023

El desenvolupament del projecte d'anàlisi i millora de la cooperació local, finalitzat al mes d'abril del 2020, va donar com a resultat l'aprovació d'un nou Pla de Concertació Xarxa Governos Locals 2020-2023 i dels seus instruments, que ha permès assentar les bases per avançar cap a una xarxa de municipis i consells comarcals forta i cohesionada mitjançant un nou model de cooperació local més transparent i equitatiu, recolzat sobre la base del projecte transformador de mandat "Concertem en xarxa". Pel que fa als diferents instruments de cooperació, la substitució de les Meses de concertació pel Programa general d'inversions (PGI) ha significat un compromís clar d'aquesta administració cap a una major transparència, equitat i reequilibri territorial i social de la política inversora al territori. I la renovació del Catàleg de serveis i de la seva "Carta de serveis" certificada externament per AENOR, actualitza l'aposta de la Diputació per l'escolta activa dels governos locals i l'adaptació constant a les seves demandes i necessitats, esdevenint un instrument estable (de mandat) i alhora flexible, més i millor adaptat a les necessitats locals.

L'impuls de l'Agenda 2030 per a un desenvolupament sostenible

Durant l'any 2020, l'Àrea de Presidència ha treballat intensament per la renovació de les polítiques locals amb la finalitat d'assolir els ODS de l'Agenda 2030. D'aquesta manera, el nou any es va iniciar amb la posada en marxa del Servei d'Agenda 2030 i Participació, a qui se li va assignar la missió de contribuir de forma activa a l'assoliment de l'Agenda 2030 mitjançant el suport a la localització dels ODS a tot el territori de la província. En aquest sentit, durant aquest any s'ha treballat en l'elaboració i difusió de diferents materials de suport dels quals destaca la Guia d'aplicació de l'Agenda 2030 per als ens locals. L'Àrea de Presidència també ha promogut l'alineament de tota l'activitat de la Diputació de Barcelona amb els ODS. Finalment també s'ha impulsat el projecte "Visor 2030: indicadors locals dels ODS" amb l'objectiu de construir una bateria d'indicadors de base municipal sobre la realitat social, econòmica i mediambiental de la província de Barcelona.

Una nova estratègia de relació i comunicació amb els governs locals

Amb la voluntat de reforçar la comunicació i diàleg amb els governs locals, al llarg del 2020 s'ha fet un exercici de definició de l'estratègia comunicativa amb la voluntat de comunicar més i millor i d'una forma més propera i accessible tot el que s'impulsa des de l'Àrea de Presidència, així com des del conjunt de la corporació. Tanmateix, s'han dut a terme diferents enquestes dirigides als governs locals i al conjunt de la ciutadania, amb la finalitat de copsar de forma més certa i participativa les necessitats existents a la diversitat territorial que conforma la província de Barcelona. Per una banda, s'ha activat el projecte "DIBAròmetre: l'enquesta sobre la percepció ciutadana sobre el municipi, els serveis i la seva administració" que des de finals de l'any 2020 fins el 2022 recopilarà, entre d'altres aspectes, informació referent a la valoració dels serveis locals i a l'acció de la cooperació local desplegada per la Diputació de Barcelona als municipis de la província. I per altra banda, a finals de 2020 es van realitzar dues enquestes de gran rellevància: al setembre de 2020, es va realitzar una enquesta en línia als alcaldes i alcaldesses de la província per conèixer la seva opinió sobre els reptes a abordar pels ajuntaments aquest mandat. I a finals de 2020 es va posar en marxa una enquesta als Consells Comarcals amb l'objectiu de copsar els espais de suport en els que la Diputació podria aportar un major valor afegit.

L'impuls del "NEXT-DIBA"

L'Àrea de Presidència ha impulsat i participat de forma activa en el procés de detecció de projectes a la Diputació de Barcelona i al territori per a l'articulació dels fons "Next Generation UE" per a la recuperació, la transformació i la resiliència a la província de Barcelona. Aquests fons són una oportunitat per respondre de manera local a un repte global: pal·liar els efectes derivats de la pandèmia provocada per la COVID-19 i avançar cap a una major cohesió, sostenibilitat i resiliència dels nostres pobles i ciutats. Es tracta d'un primer pas cap a la definició i implementació d'una estratègia corporativa que s'acabarà de desplegar al llarg de 2021 per captar el màxim volum de recursos per a totes aquelles iniciatives madures que es gesten a l'organització i al territori amb una elevada capacitat tractora i transformadora.

L'impuls de les relacions internacionals, la cooperació europea i la cooperació al desenvolupament

A nivell europeu, la Diputació ha continuat treballant per enfortir les seves línies de suport als governs locals de la província de Barcelona amb l'objectiu de facilitar la seva participació en les polítiques europees i les seves capacitats d'accés als fons europeus, davant l'impuls dels "programes de nova generació" de la UE i la renovació del Marc Financer Plurianual 2021-2027. Els recursos que s'ofereixen a través del Catàleg de serveis, les diverses línies formatives sobre preparació i gestió de projectes europeus, la gestió de la plataforma Guia d'Ajuts de la UE, les accions d'incidència davant del Comitè Europeu de les Regions i de la Comissió Europea per tal de recollir i evidenciar la realitat local en els dictàmens, iniciatives, programes o polítiques de la Unió en preparació (que venen acompanyades per l'accés recent de la Diputació a la Xarxa de centres regionals per a la revisió de la implementació de polítiques de la Unió Europea del Comitè Europeu de les Regions, el RegHub 2.0), així com la tasca que desenvolupa l'Oficina de la Diputació a Brussel·les, han començat a adaptar-se a aquest nou context de les polítiques europees i dels fons de la Unió Europea dirigits als governs locals, per tal d'oferir una estratègia proactiva de suport a la xarxa de governs locals de la província de Barcelona.

D'altra banda, aquest balanç de l'acció a nivell europeu, també ha vingut acompanyat de diverses línies d'actuació a nivell internacional per posicionar la demarcació i els seus governs locals en xarxes i organismes multilaterals (com el Consell de Governos Locals Units, la Global Task Force o ONU-Habitat). Una altra actuació destacable en aquest àmbit és el suport que la Diputació ha continuat oferint a l'IBEL i al CIDOB com a institucions de generació de coneixement de referència internacional. Per últim, lògicament, cal fer referència a la política de cooperació al desenvolupament a la qual la Diputació hi destina el 0,7% dels seus ingressos ordinaris, que s'orienta clarament a l'enfortiment de les capacitats institucionals dels governs locals de la Mediterrània (Magrib), Amèrica Llatina i Àfrica subsahariana en àmbits centrals de la cooperació descentralitzada com la governança local i la descentralització, el reforç de les polítiques públiques dels governs locals i intermedis o la promo-

ció dels drets humans, amb especial atenció als drets de les dones i dels col·lectius més vulnerables, així com al suport a la xarxa de governs locals de la província de Barcelona en el desplegament de les seves pròpies polítiques de cooperació o altres iniciatives d'interès estratègic (per exemple, el projecte Ciutats Defensores de Drets Humans).

Prevenició i seguretat pública a nivell local

Un darrer àmbit d'actuació de l'Àrea de Presidència és la prevenició i la seguretat pública a nivell local, tant pel que fa als recintes i serveis de la Diputació i els seus organismes, com pel que fa al suport que s'ofereix als ajuntaments i consells comarcals. En el primer àmbit s'han dut a terme diverses actuacions relacionades amb el control d'accés al recinte Mundet, la videovigilància a l'ORGT, el control de l'execució dels serveis de vigilància privada en 22 edificis o recintes corporatius, o diverses accions realitzades arrel de la declaració de l'estat d'alarma aprovada mitjançant el Reial Decret 463/2020, de 14 de març amb la finalitat de fer front a la situació de crisi sanitària provocada per la COVID-19. En el marc del segon, s'ha ofert suport per a l'elaboració de plans de seguretat local, així com en l'àmbit dels museus i la xarxa de museus locals. Des de la perspectiva de la divulgació resulten destacables les obres "l'Impacte de la Covid-19 i de l'estat d'alarma a la Policia Local" i "La Gestió de les Crisis Municipals".

3. Àrea de Recursos Humans, Hisenda i Serveis Interns

Fins al mes de març, les activitats de l'Àrea de Recursos Humans, Hisenda i Serveis Interns es van anar desenvolupant amb normalitat: aprovació definitiva del pressupost 2020 al mes de gener i també la liquidació del 2019, amb la gestió de la incorporació dels romanents de crèdit corresponents, gestió ordinària dels recursos humans amb avenços importants en la representació social pel que fa a les característiques de les convocatòries PAMO, i en general en el conjunt de l'activitat de les unitats dependents de l'Àrea. Posteriorment, amb la declaració del primer Estat d'alarma, el confinament i les successives etapes de gestió de la pandèmia global de la COVID-19, que van incidir substancialment en l'organització de recursos humans de la Diputació, així com en la gestió econòmica i pressupostària, s'entraria en una nova etapa que s'explica sintèticament a continuació.

Aspectes organitzatius i de gestió de recursos humans i materials davant la COVID-19

La declaració de l'estat d'alarma a mitjans del mes de març i el consegüent confinament domiciliari forçós per a la majoria de la població va significar una nova experiència de gestió. D'una banda, per les mesures de tipus organitzatiu i de salut que es van haver de dissenyar i aplicar i, de l'altra, per les necessàries i urgents adquisicions de material de protecció sanitària en un entorn d'escassetat i dificultats de proveïment.

Un dels elements més importants va ser l'establiment de nous canals de comunicació regular amb l'organització (personal directiu i llocs de treball base). L'ús dels mitjans digitals es va multiplicar i els correus, les eines de missatgeria mòbil o les videoconferències van anar agafant tot el protagonisme de forma que sense l'ús d'elles hagués estat impossible mantenir, com així va ser, un percentatge d'activitat ordinària molt alt.

La nova cultura de realització del treball va exigir, però, un gran esforç al conjunt de les persones que treballen a la Diputació de Barcelona. Convé assenyalar la tasca de distribució d'equipament TIC i de material d'oficina que es va desenvolupar en una operació logística remarcable; tot i així, molt personal va haver de fer front a la situació amb mitjans propis i és del tot just subratllar-ho. En les seues corporatives, es van desenvolupar accions primordials de cara a transformar els llocs de treball en entorns segurs i a assegurar-ne el manteniment, malgrat les condicions de tancament total o parcial que presentaven.

Així doncs, a banda, des de l'Àrea es van anar comunicant les novetats que s'anaven succeint i dictant les normes internes necessàries per regular la nova situació al conjunt de la corporació, en molts casos aplicació de les normes dictades pel Govern o el Parlament d'Espanya i també de la Generalitat de Catalunya. Es va establir una via de comunicació i coordinació amb el conjunt de les persones directives, alhora que es procurava dotar dels recursos materials per a la realització del treball remot forçós o de caràcter preventiu sanitari.

Un document de mesures que es va elaborar i aprovar per part dels òrgans competents i que va determinar la forma en què s'anirien materialitzant els diversos serveis corporatius va ser la determinació d'aquells que tenien caràcter essencial, aquells que requerien ineludiblement de presència als centres de treball i en general, les condicions de treball per a la nova situació: règim de jornades, permisos, cura dels fills i filles, etc. D'aquesta manera es va aprovar el Pla de Contingència de la Diputació de Barcelona que, de forma precisa i detallada, donava resposta a l'exposat.

L'inici de l'anomenat procés de desescalada i per tant, el retorn a una major presència i en algun cas a una certa normalitat, va implicar l'aprovació del Protocol mitjançant el qual s'estableixen criteris i mesures organitzatives, de prevenció i de protecció per a la represa de les activitats de la Diputació de Barcelona amb caràcter general en el procés de desescalada del confinament provocat per la COVID-19, que va ser fruit de la negociació amb les seccions sindicals corporatives i que ha permès, amb les pròrrogues necessàries, establir les condicions que havien de regir aquest procés de retorn des del confinament estricte.

Per últim, en matèria de recursos humans i, en concret, en el marc del projecte transformador "DIBA professional i digital", cal destacar les següents actuacions:

- Disseny, elaboració i aprovació del Pla d'actuació en matèria d'ocupació (PAMO) de l'any 2020, contemplant la normativa vigent i realitzant l'assistència, el suport i el seguiment tècnic de les accions derivades de la seva execució.
- Gestió de les convocatòries de borses de treball: adaptació dels processos a l'actual situació de COVID-19 (protocol d'actuació processos selectius presencials, declaració responsable, contacte amb espais amb condicions). Aprovació de l'acord amb representació sindical de funcionament de les borses en processos selectius d'interinatges.
- Elaboració de la proposta tècnica i disseny del web d'atracció/captació del talent (*employer branding*) de la corporació. Desenvolupament informàtic (fase 2) del programari de gestió automatitzat de la informació de talent. Acord de la Mesa General de Negociació de matèries comunes mitjançant la qual s'aprova el nou model de carrera professional 2020 de la Diputació de Barcelona.
- Inici de l'estudi per a la implantació i regulació del teletreball com a modalitat de prestació de serveis a la Diputació de Barcelona, així com per a impulsar la transformació cultural de la corporació. Des de la vessant organitzativa s'ha dut a terme un estudi per a copsar

la perspectiva dels empleats respecte del treball en remot desenvolupat en temps de pandèmia i plantejar accions de canvi cultural que facilitin la implementació del teletreball com a forma estable d'organització del treball en el marc d'un futur model híbrid de prestació dels serveis. En la vessant jurídica, un grup de juristes experts en funció pública ha dut a terme una anàlisi jurídica com a material de base per a la regulació del treball en remot a la corporació.

Gestió econòmica i pressupostària

És important assenyalar que es van anar habilitant els fons necessaris per fer front als diferents plans d'emergència que es van dissenyar, l'ús del romanent líquid de tresoreria va ser la font de finançament, tant per finançar aquest plans esmentats com per la concreció d'un crèdit a l'ORGT de 110M€ que va permetre que aquest organisme autònom mantingués les bestretes als ajuntaments, tot i l'ajornament del cobrament dels padrons que la majoria van adoptar garantint, doncs, disponibilitat de recursos econòmics a les àrees per fer front a l'emergència emergent i també garantint liquiditat als ajuntaments.

Quant a la gestió pressupostària i malgrat l'excepcionalitat d'any, convé distingir dues dades rellevants. Una, l'aprovació del pressupost per al 2021 amb un ample recolzament en el Ple durant el mes de desembre, la qual cosa ha permès encetar el 2021 amb pressupost aprovat des del primer dia. Aquest pressupost inclou una novetat que és l'acord polític sobre una dotació més àmplia que el pressupost ordinari, fruit de la possibilitat d'incorporar romanents líquids de tresoreria sense risc d'incomplir els principis d'estabilitat pressupostaris d'acord amb l'acord que en aquest sentit va prendre el Congrés del Diputats: és l'anomenat Marc Pressupostari que comprèn el pressupost ordinari que s'aprova formalment en el Ple, més una relació de despeses consensuades políticament que s'afegiran quan es disposi de la liquidació i s'hagi fet el càlcul dels romanents disponibles. L'altre dada a destacar és el nivell d'execució del pressupost de 2020 que ha vorejat el 70% i que juntament amb un nombre de contractes en procediment obert similar al del 2019 és un reflex del manteniment de l'activitat malgrat les condicions adverses.

Pla d'acció d'Energia i Clima

L'impuls d'aquest nou projecte transformador de mandat, que s'articula en col·laboració entre les àrees de Recursos Humans, Hisenda i Serveis Interns i Acció Climàtica, s'ha concretat durant el segon semestre de l'any 2020 en la proposta de creació taula d'Energia i Clima i la definició dels seus membres. També s'han produït reunions tècniques entre diferents àrees de de Diputació per a la recollida informació de consums energètics, d'aigua, superfícies, etc., que són necessaris com a diagnòstic estratègic del Pla per disposar d'un punt de partida que s'acabarà concretant l'any 2021, a través del seu disseny i elaboració.

4. Àrea d'Innovació, Govern Local i Cohesió Territorial

L'Àrea d'Innovació, Govern Local i Cohesió Territorial, té com a missió impulsar determinats projectes i polítiques públiques d'especial valor afegit, en els quals, tant des d'una perspectiva tecnològica, digital, organitzativa o formativa, és adequat introduir sempre la innovació com a element transformador i transversal. A més, es treballa des d'una visió no uniforme de la innovació a partir de la realitat diferenciada, asimètrica, de la demarcació de Barcelona, que requereix una adaptació de l'acció de govern a cada realitat concreta per tal que la cohesió territorial sigui, en tot moment, un objectiu de treball constant i progressiu de l'àrea.

Coincidint també amb el procés endegat per a l'elaboració del nou Pla d'actuació de la Diputació de Barcelona 2020-2023, la direcció política i directiva de l'Àrea va fer una diagnosi dels objectius estratègics, que, més enllà de les actuals línies d'assistència i cooperació vigents i adaptades en cada moment a les necessitats dels governs locals, establís els projectes vertebradors i transformadors que des d'aquesta àrea es volien impulsar.

L'acció duta a terme és fruit d'aquesta diagnosi, així com de les adaptacions que s'han hagut de realitzar davant la COVID-19 a nombrosos projectes, programes i acords institucionals, posant de manifest la forta petjada que la pandèmia ha deixat en el nostre present i el seu impacte a l'hora de determinar el futur. La situació que vivim ha posat en relleu algunes oportunitats que ara, en aquesta nova realitat, esdevenen més peremptòries encara i moltes de les quals s'endevinen com a palanques de canvi d'uns nous temps. Per això, el document estratègic que configura el full de ruta de l'Àrea d'Innovació, Govern Locals i Cohesió Territorial 2020-2023, adopta una perspectiva transversal i motora de molts projectes que són la base d'una veritable modernització institucional en clau local.

Línies estratègiques de modernització

El Pla estratègic de l'Àrea d'Innovació, Govern Locals i Cohesió Territorial inclou els 10 programes, projectes o accions estratègiques següents:

1. Enfortir l'equilibri, la cohesió territorial i la connectivitat dels municipis barcelonins.
2. Renovar i gestionar les estacions de treball de la corporació i dels ajuntaments de menys de 1.000 habitants.

3. Implementar estratègies de ciutat intel·ligent en els municipis de la demarcació.
4. Garantir la ciberseguretat corporativa i prestar suport tècnic als governs locals.
5. Completar els serveis de digitalització al territori.
6. Desplegar un sistema de gestió de dades obertes i potenciar el bon govern i la transparència dels governs locals.
7. Prestar un programa de suport integral en la implementació del teletreball als governs locals.
8. Modernitzar les estructures organitzatives municipals.
9. Implementar sistemes d'intel·ligència artificial en espais d'atenció ciutadana.
10. Liderar iniciatives de captació del talent, gestió del coneixement i nous formats d'aprenentatge.

Balanç d'actuació en síntesi

La majoria d'aquestes actuacions s'estan desenvolupant de manera progressiva i, per aquesta raó, l'acció desenvolupada durant els darrers mesos es pot sintetitzar a través d'aquests punts:

- Impuls del programa de suport en l'àmbit de cobertura per les funcions reservades a funcionaris de l'administració local amb habilitació nacional, subescala secretaria-intervenció, amb la cooperació i coordinació transversal de la Secretaria i la Intervenció General de la Diputació de Barcelona.
- Substitució total o parcial dels equipaments de lloc de treball actualment basats en equips de sobretaula per portàtils amb estació d'acoblament i instal·lació del programari adequat i innovador. Per exemple, a nivell corporatiu, s'han lliurat i posat en circulació de 1.200 ordinadors portàtils nous adreçats al personal corporatiu i s'han posat en marxa algunes solucions de Microsoft 365.
- Gestió informatitzada dels ajuntaments de municipis de menys de 1.000 habitants.
- Suport en el disseny i implantació de projectes de teletreball dels ajuntaments de municipis de més de 20.000 habitants.
- Desenvolupament d'estratègies de ciutat intel·ligent en ajuntaments de municipis de més de 2.500 habitants i mancomunitats.

- Impuls de noves estratègies d'aprenentatge adequades a les necessitats dels empleats públics i sistemes de captació i retenció del talent. En l'àmbit de la formació, al llarg del 2on semestre del 2020 s'han impulsat les accions següents:
 - Ampliació del ventall d'accions autoformatives amb acreditació directa. Microcursos 29 cursos en actiu. Recursos autoformatius amb acreditació 9 cursos en actiu (procediment administratiu, contractació, memòries de gestió, protecció de dades, responsabilitat social Jurisdicció Contenciós-Administrativa, Règim Jurídic del Sector Públic).
 - Disseny d'accions formatives que incorporin processos de ludificació. Microcursos 29 cursos en actiu. Serious game 14 cursos en actiu; Goodhabitz 80 cursos en actiu.
 - Impuls de microcursos impartits a través de dispositius mòbils.
 - Activació de la formació mitjançant la reproducció en continu (*streaming*) per als empleats de governs locals amb més dificultats de desplaçament. Oferta formativa corporativa 319 accions formatives.
- Impuls de la gestió digital i el govern obert municipal.
- Tasques preparatòries per la posada en marxa del Centre d'anàlisi de serveis municipals per a la cohesió territorial.
- I desenvolupament d'actuacions per garantir la ciberseguretat dels governs locals.

En properes actualitzacions del quadre de comandament del Pla estratègic de l'Àrea d'Innovació, Governos Locals i Cohesió Territorial es presentaran resultats definitius d'aquestes actuacions.

5. Àrea d'Infraestructures i Espais Naturals

Aquest 2020, el temporal Glòria va deixar bona part del litoral i altres zones malmeses i la pandèmia de la COVID19 va afectar a tot el món i ens va capgirar la vida. Tot i això, l'Àrea d'Infraestructures i Espais Naturals (AIEN) va continuar treballant per ajudar els municipis i, per extensió, els ciutadans, a través de les eines de suport i ajuda habituals i d'altres que es van habilitar per donar resposta a la demanda que els ajuntaments ens van adreçar, arran de la situacions d'emergència que es van donar. Aquestes actuacions van ser paral·leles a l'avanç dels tres projectes transformadors de l'Àrea: Vies Blaves Barcelona, Fibra òptica a la xarxa de carreteres i Impuls a les Agendes Urbanes Locals; emmarcades, unes i altres, en l'impuls dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS) i les fites associades de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides.

Transformació territorial sostenible

El projecte transformador de Vies Blaves Barcelona busca la rehabilitació de les lleres dels rius Llobregat, Cardener i Anoia al seu pas per la demarcació de Barcelona per fer-les transitables per mitjans no monitoritzats i de manera contínua per la ciutadania des del respecte a la biodiversitat, amb l'objectiu de promocionar el patrimoni, la cultura i el paisatge, ampliar l'oferta de qualitat d'activitats d'oci i salut, i aconseguir fer difusió dels valors mediambientals, especialment del valor de l'aigua. L'any 2020 es va dedicar a tràmits burocràtics i legals, necessaris abans d'emprendre les obres que faran evident el projecte al territori: es va aprovar la figura urbanística i la licitació de serveis, i es van aprovar projectes d'urbanització, expropiació terrenys i la licitació d'obres.

La fibra òptica a la xarxa de carreteres té per objectiu promoure que qualsevol persona tingui accés als serveis de banda ampla, incentivant d'aquesta manera l'activitat econòmica i la competitivitat territorial. Aquest projecte de millora de marges i cunetes de formigó i creació d'infraestructures habilitades per a xarxa de comunicacions amb fibra òptica es va concretar en l'inici dels treballs de revestiment de cunetes i millora de marges a diverses vies de la demarcació, que s'anirà ampliant en anys successius.

El projecte transformador de l'Impuls a les Agendes Urbanes Locals vol contribuir a l'ateratge "real" de les agendes urbanes en els territoris de la demarcació, amb línies de suport tècnic individualitzat en la definició i desplegament de l'agenda urbana local. Es busca establir xarxes de cooperació dels diferents agents implicats, incidint i aprofundint en les ali-

ances a tots nivells per definir, implementar i avaluar les agendes urbanes. En el 2020, es va treballar en la definició del projecte, la concreció dels instruments a incloure en el Catàleg de Serveis dels propers anys, el desenvolupament de casos d'estudi per assajar propostes metodològiques, i en la intensificació de la relació amb la Generalitat de Catalunya i el Govern d'Espanya en relació a les seves respectives agendes urbanes.

Actuacions d'emergència i millora estructural en els àmbits d'actuació de l'Àrea davant el temporal Glòria i la COVID-19

Cronològicament, l'any va començar amb el temporal Glòria, un fenomen meteorològic que, a principis de gener, va causar un dels pitjors temporals de mar mai viscuts a Barcelona i en el conjunt de Catalunya, amb pluges torrencials, responsables del desbordament de diversos rius catalans, així com ratxes de vent molt notables que van fer caure milers d'arbres. Des de la Diputació de Barcelona, es va activar el Programa d'ajuts específics per a emergències municipals i des de l'Àrea es va intervenir, entre d'altres, en incidències localitzades a la xarxa de carreteres locals, en temes inclosos dins de l'àmbit de la protecció civil i en l'elaboració d'informes arran de desperfectes en edificis i espais públics i altres espais ubicats en sòl urbà.

Però l'estrall va arribar amb la COVID19, que va canviar la nostra realitat. L'Àrea es va bolcar en reajustar els programes i eines d'ajut al món local per adaptar-los a les noves demandes municipals, gestionades des de l'imposat teletreball. Es van activar funcionalitats com el mòdul per a la gestió dels cementiris, especialment necessari atesa l'elevada mortalitat que ens va deixar el virus en la primera onada; la delimitació de les àrees de salut COVID19; a més del càlcul del radi d'1km a partir d'un punt en el mapa, molt útil quan es van anar succeint les diferents etapes de la desescalada després del confinament total.

Els municipis van agrair també els ajuts per adequar l'espai urbà degut a la COVID19; van ser ajuts directes per a treballs de neteja, desinfecció i millora dels elements que formen part del mobiliari urbà i de l'espai públic, com són la neteja d'elements, la desinfecció, la senyalització i la millora tant en medi urbà com en l'entorn rural per tal de garantir-ne la seguretat sanitària i d'utilització.

I a l'espai, no urbà ni rural sinó natural, també es va incidir en l'elaboració de Plans de mobilitat i protocols de reordenació d'accés als parcs i, paral·lelament, es va engegar una campanya comunicativa per recordar les mesures de conscienciació de l'ús i comportament en els espais naturals arran d'una major afluència a mesura que es va anar relaxant el confinament domiciliari. De fet, per minimitzar l'impacte dels visitants, es van contractar monitors que es van encarregar de recordar la normativa als visitants i excursionistes lligada als valors de respecte i conservació de la natura. Aquest dispositiu va comptar, en determinats dies, amb l'ajut dels guardes, d'Agents Rurals i Mossos d'Esquadra.

La pandèmia de la COVID19 també va posar la importància de l'habitatge com a peça fonamental del benestar de les persones, com a factor clau dels determinants de salut i fins i tot com a condició sense la qual no es poden complir les mesures de confinament. En aquest marc, es va incidir més que mai en el suport i assessorament per garantir l'habitatge social, encaminats a ampliar l'oferta i provisió d'habitatge assequible i de qualitat, amb criteris de sostenibilitat social, urbana i ambiental. Dins d'aquest àmbit, remarcar els ajuts a la reforma, condicionament i rehabilitació d'habitatges municipals o cedits, i la tasca de sensibilització a través del portal web «reHabilitem», que té l'objectiu d'explicar la importància i els beneficis de la rehabilitació, amb recursos adreçats a la ciutadania que mostren els beneficis de rehabilitar tant a nivell particular com col·lectiu.

I lligat a la mobilitat, es va fer un esforç en el manteniment de camins, sobretot gràcies a una nova línia de suport per la millora de camins municipals i que va tenir per objecte contribuir al sosteniment de les despeses derivades de la realització d'obres de millora dels camins municipals d'ús públic, ja que era essencial que tots els municipis fossin accessibles per qualsevol emergència que es donés.

Aquestes actuacions en els vies locals son paral·leles al desenvolupament del Pla zonal de la xarxa local de carreteres de la Diputació de Barcelona, que aquest any 2020 ha arribat a la fita històrica de l'aprovació definitiva del document. El Pla zonal té per objecte afegir a la xarxa local els camins que es considerin com a carreteres. Després de la seva aprovació, es van iniciar els tràmits per a la contractació d'estudis informatius, estudis d'impacte ambiental i projectes constructius per tal de començar a executar les primeres actuacions de les previstes a l'esmentat Pla.

Finalment, la pandèmia també ens va obligar a canviar recursos per als tècnics municipals i a adaptar-los: consultes telemàtiques, *webinars* de formació, tutorials en vídeo, reunions telemàtiques...van passar a formar part del dia a dia i a substituir la presencialitat per la virtualitat sense deixar de banda l'atenció individualitzada.

En definitiva, sense descuidar altres productes i serveis que es donen i que es van continuar donant habitualment, el 2020 la COVID19 va impactar a les persones, i a les persones l'Àrea va dedicar la major part dels esforços, i dels recursos tècnics, econòmics i humans.

6. Àrea d'Acció Climàtica

En el marc de les tasques desenvolupades per l'Àrea durant l'any 2020 relacionades amb els objectius del PAM 2020-2023, es poden destacar les següents:

Enfortint el compromís dels ens locals de la província amb l'acció climàtica

Els dos darrers anys, l'Àrea d'Acció Climàtica ha estat impulsant el trànsit dels ens locals des del compromís del Pacte dels alcaldesses i alcaldesses per l'Energia Sostenible (20% de reducció de les emissions de CO₂ en 2020 respecte del 2005) fins als compromisos més ambiciosos del nou Pacte per l'Energia i el Clima (40% de reducció per al 2030), amb l'objectiu d'avançar cap a objectius encara més ambiciosos (neutralitat climàtica per al 2050). Actualment 263 municipis de la província estan adherits al Pacte per l'Energia Sostenible i 138 dels municipis ja han fet l'adhesió als compromisos del Nou Pacte per l'Energia i el Clima, la majoria dels quals aquest any darrer. Hem prestat suport tècnic i econòmic a tots els signataris dels dos pactes, i l'adhesió ha estat inclosa com a criteri de valoració tant en els suports del Catàleg de Serveis com en les subvencions per a renovables.

Apoderament i capacitació

Durant aquest any, i conjuntament amb la Xarxa de Ciutat i Pobles per la Sostenibilitat, s'ha organitzat el Cicle de seminaris sobre transició energètica al món local, amb 5 sessions temàtiques (Comunitats energètiques; Operadors energètics municipals; Autoconsum fotovoltaic en edificis municipals i habitatges de protecció oficial; Transició energètica i acció climàtica al sector domèstic; i Finançament de les accions de transició energètica local). De forma paral·lela, el grup d'energia de la Xarxa de Ciutats i Pobles per la Sostenibilitat ha organitzat una sessió sobre Ordenances i eines per promoure la transició energètica al món local i una altra sobre l'Impacte de les bonificacions fiscals a l'IBI per autoconsum fotovoltaic, totes dues orientades a orientar als ens locals sobre com afavorir que la ciutadania instal·li renovables.

Per altra banda i en el marc del Pla de Formació Ambiental 2020, promogut per l'Àrea, s'han organitzat 21 accions formatives adreçades al món local, amb un total de 375 hores, que els assistents han valorat amb una mitjana de 8,26 punts sobre 10. Hi ha hagut 445 inscripcions de 112 ens locals i 11 ens supramunicipals. El 57% dels ajuntaments que parti-

cipen en la formació tenen més de 20.000 habitants mentre que el 43% són ajuntaments de menys de 20.000 habitants.

En el capítol de suport directe als ens locals mitjançant actuacions de sensibilització i participació ciutadana, s'ha desenvolupat el projecte 50/50 en 13 ajuntaments i s'està donant suport a 4 ajuntaments amb el projecte "Passa l'energia per la pobresa energètica" (en un total de 22 equipaments); també s'han desenvolupat actuacions en el marc de la Setmana Europea de l'Energia Sostenible, la Setmana Europea de la Mobilitat o la Setmana Europea de la Prevenció de Residus. Finalment s'ha publicat i s'han distribuït 85.776 exemplars de l'Agenda Escolar Europea del Medi Ambient i 7.702 calendaris en 140 municipis.

Dotació d'eines tècniques

En el marc del suport tècnic del Catàleg de Serveis 2020 i en referència a la lluita contra el canvi climàtic i la generació d'energia verda, s'han lliurat als ens locals 46 projectes executius de plantes fotovoltaïques d'autoconsum, 10 projectes de calderes i xarxes de calor amb biomassa, 11 estudis de mobilitat i 9 estudis sobre infraestructura verda, entre altres. Pel que fa a la gestió sostenible de l'aigua, sanejament i residus, s'han analitzat mostres de 273 fonts naturals i 1.905 d'aigua de consum humà, s'han prestat 12 suports per a la millora de la gestió de l'aigua, 16 de residus i 16 de gestió de l'amiant.

L'oferta del Catàleg de Serveis 2021 s'ha repensat i orientat per donar una resposta millor als requeriments dels municipis i per donar compliment als objectius estratègics del PAM. Així, per exemple, en l'àmbit de l'energia s'han ampliat els recursos de Catàleg orientats a la redacció de projectes. A més dels suports tècnics ja existents per a la redacció de projectes executius de fotovoltaïca i de xarxes i calderes de biomassa, s'ha ampliat la possibilitat del suport econòmic d'implantació d'accions sostenibles per incloure també la redacció de projectes de solar tèrmica, geotèrmica, mini eòlica i similars. També s'han ampliat els recursos de Catàleg d'impuls de mecanismes innovadors per avançar cap a la transició energètica. En concret, s'ha creat un suport tècnic específic per impulsar comunitats energètiques i mecanismes similars, s'ha creat una tercera línia dins del suport tècnic de planificació per a la transició energètica per a estudis i plans climàtics innovadors, i s'ha inclòs entre els criteris de valoració de diversos suports el fet que darrere el projecte hi hagi la voluntat de crear una comunitat energètica. També s'ha creat una nova línia de suport econòmic per substituir llumeneres contaminats i poc eficients. Per altra banda, en l'àmbit de la gestió del residu i de l'aigua, s'han creat dues noves línies de suport econòmic per a la redacció de projectes i la implantació d'actuacions innovadores, que tenen per objectiu ampliar el suport que ja ofereix l'Àrea actualment.

Instal·lacions de renovables en procés d'execució

Actualment l'Àrea té en execució, en el marc d'un projecte FEDER, 14 calderes de biomassa a 14 ajuntaments (amb previsió de finalització per a desembre de 2021), i 37 fotovoltaïques

d'autoconsum en equipaments municipals amb una línia FEDER d'IDAE. Per altra banda, al 2020 es van concedir 60 subvencions a ens locals per a instal·lacions d'energia fotovoltaica en edificis municipals, que es preveu s'executin i justifiquin durant aquest any.

Afavorir l'accés a recursos i models de finançament de les accions

Durant 2020 s'han mantingut relacions constants amb diversos interlocutors de l'Instituto para la Diversificación Energética y el Ahorro (IDAE) amb l'objectiu de concretar el possible finançament derivat de l'acord entre la presidenta de la Diputació de Barcelona i el president del Govern d'Espanya per impulsar les energies renovables en els municipis de la província.

Per altra banda, a nivell tècnic, i a petició del Ministerio para la Transición Ecológica, s'ha presentat una manifestació d'interès per identificar projectes tractors per afrontar el repte demogràfic, els quals plantegen l'oportunitat d'actuar en temes de transició energètica i renovables als petits municipis de la província, i s'està preparant una altra sobre l'impuls de les energies renovables com a palanca de recuperació. La voluntat, expressada en el mateix sentit que s'afavoreix la redacció de projectes per part dels municipis, és generar situacions òptimes en el cas que s'arribin a concretar fons per a la realització d'inversions lligades a les actuacions Next Generation europees.

Finalment, l'Àrea ha presentat nombrosos projectes a línies de concurrència competitiva de fons europeus, entre els quals destaca LIFE IP CLITEA, un projecte integrat per a l'adaptació al canvi climàtic dels territoris i les activitats presentat a LIFE 2020.

7. Àrea de Desenvolupament Econòmic, Turisme i Comerç

L'any 2020 ha portat de forma abrupta el canvi de model productiu que ja estava anunciat. Els objectius dels projectes transformadors han esdevingut elements bàsics per començar a posar les bases d'aquest nou model de futur. Les accions que es van dissenyar com accions renovadores (prèviament a la pandèmia) han estat clau a l'hora d'incidir en l'activitat econòmica local durant aquest temps i completament alineades amb els ODS i amb els objectius dels Next Generation EU que van aparèixer al juliol del 2020. Objectius com el de la digitalització del mercat de treball i de la indústria a través del projecte Treball, Talent i Tecnologia (TTT) o la digitalització del Mercats Municipals són un dels pilars fonamentals que orienten i donen noves oportunitats a tots els actors per garantir la continuïtat de nombroses activitats econòmiques. I més a més s'han demostrat cabdals, des de l'inici de la pandèmia, marcant la línia de futur a seguir per aconseguir una economia sòlida, sostenible i igualitària. Els projectes transformadors juntament amb les accions lligades al Pla de Xoc comencen a mostrar els seus efectes: revitalitzar i renovar els serveis als municipis creant nous espais i eines d'oportunitats de treball, de cohesió social i de creixement econòmic del territori. A continuació es presenten les principals actuacions desplegades en els diferents àmbits d'actuació de l'Àrea.

Promoció Econòmica i Ocupació

L'actuació de la Diputació de Barcelona davant la crisi sanitària, econòmica i social s'ha centrat en la implementació de programes concrets per minimitzar el seu impacte territorial. En aquest marc, l'Àrea ha posat en marxa un Pla de Xoc per a la reactivació econòmica i la promoció de l'ocupació dotat de 30 M €, que integra:

1. El programa de Reforç de les estructures de les xarxes al territori, que està permetent muscular i oxigenar els dispositius locals, perquè estiguin en condicions òptimes d'atendre l'increment de persones i empreses que s'hi adrecen amb la millor assistència tècnica possible (5.000.000 €).
2. L'any 2020 s'ha impulsat el programa Treball, Talent i Tecnologia (TTT), un dels projectes transformadors del PAM 2020-2023, que té per objectiu promoure el Treball digne, la millora competencial del Talent local i el creixement econòmic sostenible a través de la Tecnologia (10.000.000 €).

3. El Pla de reactivació de l'ocupació, igual que els anteriors programes complementaris, té la finalitat de donar suport a actuacions orientades a millorar l'ocupació de les persones aturades, preferentment persones que es troben en col·lectius en situació de vulnerabilitat, a través de mesures de creació directa de llocs de treball per part de les administracions públiques locals i per part d'empreses privades o entitats del tercer sector social, acompanyades d'accions de formació i capacitació professional (12.000.000 €).

4. El Programa de suport al sector de l'automoció neix com a resposta al tancament de Nissan Motor Ibérica i l'afectació a tota la seva cadena de valor a la província de Barcelona, la xifra de negoci de la qual representa l'1,33% del PIB total i el 7,06% del PIB industrial català, amb la pèrdua de llocs de treball directes i indirectes que implica. Durant el 2020 s'ha realitzat un informe diagnòstic en col·laboració amb prop de 70 centres de treball que ha mostrat al detall fins a quin grau afectava aquest tancament les empreses de la província. Aquest diagnòstic ha permès exposar tota la problemàtica al món local, cercar aliances amb la Secretaria General d'Indústria i de la Petita i Mitjana Empresa del Govern de l'Estat, i dissenyar un recurs per ajudar els Consells Comarcals amb major afectació per la crisi del sector (1.075.000 €).

L'any 2020, s'ha gestionat en total un volum de recursos econòmics que oscil·la entorn els 60 M€ per a la promoció econòmica i l'ocupació. Aquesta gestió inclou alguns projectes d'una execució complexa –per tractar-se d'inversions que han comportat obres importants–, com ara el programa complementari de modernització de polígons, primera edició, que va finalitzar l'octubre de 2020 amb un 88% de mitjana d'execució dels 17 projectes.

Projecte eixos estratègics locals 2030

La Diputació és un govern local de segon nivell que, sobretot en moments difícils com els actuals, és bo que no renunciï a la seva capacitat de pensament estratègic per ajudar els municipis. Amb aquesta vocació, i abans que Europa acordés els mecanismes de recuperació, l'Àrea va realitzar un procés de reflexió per pensar noves maneres que poguessin complementar el valor de la cartera de productes i serveis per al territori, definint una sèrie de sectors estratègics basats en l'Agenda 2030; més concretament en els ODS del 8 al 12, que són els que estan més directament vinculats a l'activitat econòmica. Així, s'han identificat cinc eixos de transformació econòmica: innovació verda; digitalització i tecnologies avançades per a la indústria; salut i vida digna; territoris creatius, i economia social i solidària. La definició d'aquests eixos es complementa amb la confecció d'un mapa d'actors o ecosistema del territori; actors amb els que poder establir aliances a partir d'identificar sinergies i alineament de propòsits.

Turisme, una aposta per la sostenibilitat

Durant tot el 2020 la política de turisme s'ha vist obligada a focalitzar-se en objectius a més llarg termini i preparar el territori i els seus actors principals per realitzar una profunda reflexió

per reconstruir el sector. El concepte de sostenibilitat ha pres una major centralitat i sobretot s'ha evidenciat com la base més sòlida per aconseguir la recuperació del turisme a la província, motiu que explica l'aposta pel projecte transformador "Barcelona és molt més: una destinació turística sostenible". Globalment, les fites aconseguides durant el 2020 han estat:

- Aconseguir la "Certificació Biosphere Platinum" atorgada per l'Institut de Turismo Responsable (ITR).
- Amb les aliances de la Cambra de Comerç de Barcelona i de la Xarxa territorial d'Ents Comarcals de Gestió Turística s'està desplegant la captació d'empreses i serveis turístics de la comarca; actualment unes 500 empreses i serveis disposen del Compromís Biosphere a la província.
- Aquest model també s'està ajudant a implementar a l'Ajuntament de Barcelona, a través del Consorci Turisme de Barcelona. Actualment hi ha unes 200 empreses i serveis de la ciutat que disposen del Compromís Biosphere.
- A partir del conveni amb "Biosphere Destination Community", (formada per més de 40 destinacions internacionals) s'ha col·laborat en l'elaboració del disseny, la producció i la implantació d'una plataforma digital que ha de permetre una més ràpida extensió del model de turisme sostenible.
- A conseqüència de la pandèmia, s'han introduït protocols de prevenció sanitària per minimitzar contagis per la COVID19 als manuals i processos formatius dins de "Compromís Biosphere Barcelona", facilitant l'obtenció del segell SAFE Travel del World Travel and Tourism Council (WTTC) a totes les empreses i serveis turístics que obtinguin aquesta distinció.
- Es segueix treballant cap a un màrqueting sostenible amb la progressiva implementació de l'"Estratègia de Màrqueting Turístic de la Destinació Barcelona".
- A nivell d'Espanya, la Diputació s'està incorporant a la Xarxa de Destinacions Intel·ligents (DTI), impulsada i coordinada per SEGITUR, per compartir experiències amb altres ens locals d'Espanya sobre sostenibilitat turística i aplicacions intel·ligents en la gestió.
- A nivell internacional, estem liderant el projecte de la Comunitat de Turisme Sostenible, un InterregMed 2019-2022, amb més de 250 institucions turístiques europees, situades al Mediterrani.

Comerç i mercats: renovació i digitalització

La crisi sanitària provocada per la COVID-19 ha condicionat, d'una manera molt directa, el sector comercial i de serveis dels nostres municipis i, per extensió els serveis i programes

que la Diputació presta als municipis en el marc de la seva política de comerç. Un exemple paradigmàtic és l'impuls del projecte transformador Mercats 2030: espais d'oportunitats, que pretén reinventar el model d'activitat comercial dels mercats municipals (93 mercats a la província de Barcelona), garantint la seva viabilitat econòmica, mantenint i creant nous llocs de treball, fomentant l'emprenedoria i apostant per l'ús de les tecnologies. En aquest context, s'ha treballat en els següents programes durant el 2020:

- Fons de prestació per a la digitalització dels mercats municipals, recurs econòmic integrat dins el Pla de Xoc per a la reactivació econòmica per donar suport a la creació de plataformes digitals de venda en línia i repartiment a domicili per als mercats municipals.
- Projecte pilot dadesmercatsbarcelona.cat, desenvolupament d'un domini web amb dades obertes sobre afluències de públic als mercats municipals.
- Programa de televisió Gent de mercats, amb la participació de 6 mercats de la província de Barcelona en la segona edició del programa/documental (emès per Televisió de Catalunya).
- Programa Reempresa: mercats municipals i espais comercials de titularitat municipal, aquest programa té l'objectiu de dotar de major visibilitat i promoció a les parades de mercats municipals disponibles i les possibilitats que presenta per a les persones emprenedores d'establir un negoci.

Més enllà del projecte transformador, durant el 2020 en l'àmbit del comerç també s'han desenvolupat els següents productes:

- Conveni Correos Market. A través d'aquesta col·laboració s'ofereix a les més de 1.000 empreses productores de la Xarxa de Productes de la Terra una plataforma de venda *online*: l'objectiu és recolzar la promoció de productes elaborats per empreses locals o d'artesans, ampliar els canals de venda, millorar la seva competitivitat i oferir formació específica que reforci la seva capacitat empresarial en l'àmbit digital.
- Conveni amb PRODECA, per promocionar la comercialització i distribució de productes agroalimentaris de la XPDT mitjançant el canal de venda i distribució en línia GASTROTECA.CAT.
- Plataforma de formació en línia DIGIEMPRÈN un portal tecnològic adreçat a comerciants i emprenedors/es de la demarcació de Barcelona en matèria de comerç electrònic.

8. Àrea de Cultura

L'Àrea de Cultura vol promoure l'accés de tota la ciutadania a l'oferta cultural que existeix en els municipis de la demarcació de Barcelona, amb iniciatives per estimular l'atracció dels nous públics i per diversificar i ampliar les activitats que es desenvolupen a les xarxes culturals locals (teatres, museus, biblioteques,..) de manera que s'avanci cap a una concepció de la cultura com una eina de transformació social.

La participació activa de la ciutadania en la vida cultural, el desenvolupament de les llibertats culturals individuals i col·lectives, la protecció i difusió del patrimoni cultural material i immaterial, així com la protecció i promoció de les diverses expressions culturals són aspectes essencials per a un desenvolupament que sigui humà i sostenible.

És evident que la crisi sanitària de la Covid-19 ha tingut un impacte enorme en la vida cultural dels nostres municipis, els equipaments culturals han hagut de tancar les seves portes (o reduir i transformar la seva activitat) en molts períodes durant l'any 2020 i això ha tingut un fort impacte en la programació cultural i en les possibilitats dels ciutadans de gaudir de l'activitat cultural de forma normalitzada.

Per tant, des de l'Àrea de Cultura s'ha hagut de replantejar l'acció sense haver de renunciar als objectius previstos inicialment però atenent els reptes que la situació que estem vivint ens ha deixat i que afecten directament a l'activitat cultural: la crisi econòmica, els canvis en els usos del temps personal i laboral, l'ús intensiu de la tecnologia (l'increment dels usos culturals en xarxa com és el cas de la lectura electrònica i el consum en *streaming*), i els canvis en les formes i els espais de relació (distanciament social, restriccions de vida col·lectiva, limitació d'aforaments, etc. ens porta a un context social d'individualització així com de possible retallada de drets civils i llibertats).

Per il·lustrar com ha estat l'impacte d'aquesta crisi en el sector cultural només cal que mirem la tendència en les dades culturals que han decaïgut en tots els àmbits en una mitjana propera al 80%. En el cas de les biblioteques tots els indicadors de serveis presencials i de visites han sofert davallades superiors al 50% (visites, préstecs, activitats,...) mentre que els serveis virtuals han tingut pujades espectaculars, com el cas de la plataforma de préstec electrònic que ha tingut un increment superior al 300%.

Per donar resposta a aquesta realitat des de l'Àrea de Cultura durant el 2020 s'ha treballat amb la perspectiva de que la cultura ha de ser un element facilitador per a la recuperació econòmica, social i cultural de la crisi de la COVID-19 a nivell local. Per tant, s'ha treballat per a:

- Enfortir l'acció de política cultural dels ajuntaments.
- Promoure els motors locals de la cultura a través dels ajuntaments i les seves entitats.
- Contribuir a mantenir el teixit empresarial cultural, amb accions especialment adreçades als artistes i tècnics.
- Generar activitat al sector cultural per oferir sortides als artistes i creadors i fer que el públic sigui part activa.
- Orientar-nos cap a l'usuari creant i fidelitzant els públics per a les arts i la cultura.
- Donar suport a la creació i millora dels equipaments bibliotecaris, a la seva dinamització i garantir a través de les biblioteques, l'accés igualitari a la informació, la cultura, la creativitat i l'experimentació.

Cultura i ciutadania al món local

En l'àmbit de la cultura s'ha treballat per:

- 1.** Garantir i incrementar les aportacions econòmiques per als ens locals, entitats i creadors en la seva activitat cultural.
- 2.** Cooperar en la gestió i programació dels equipaments escènics municipals, el suport a la creació local i la continuïtat de festes majors.
- 3.** Promoure la captació de públic per als museus locals.

També s'han portat a terme els següents projectes:

- S'ha dotat d'una aportació econòmica destinada als equipaments culturals multifuncionals públics per incentivar la programació i reprogramació, un cop represa l'activitat amb limitacions com la reducció obligatòria d'aforaments.
- S'ha promogut la creació d'una plataforma audiovisual a través dels canals de la Xarxa Audiovisual Local per a la difusió de continguts culturals de companyies de les arts en viu, així com les arts visuals i el patrimoni cultural local, amb el nom de "Temporada Impossible".

- En col·laboració amb els ajuntaments i les respectives entitats i comissions de festes s'han treballat propostes per realitzar activitats culturals en el marc de les Festes Majors confinades del 2020 que estan recollides en el web Una altra Festa Major és possible (<http://www.diba.cat/cerc/festemajors>). Amb aquesta mesura es vol garantir la continuïtat del suport que la corporació dona als ens locals per a les festes majors a través del fons de prestació i mantenir el màxim d'activitats previstes en cada programa, amb formats que respectin les noves condicions de seguretat.
- S'ha adaptat al nou escenari la convocatòria de subvencions per a activitats culturals a realitzar dins de la demarcació de Barcelona per a l'any 2020 en sectors com els festivals artístics i la cultura popular i tradicional, amb una dotació de 600.000 €.
- S'ha incrementat la dotació pressupostària per al finançament de les entitats del sector cultural destinades a les funcions pròpies de l'activitat cultural per a la seva funció d'interlocució, assessorament i difusió, amb un import de 200.000 €.
- En l'apartat de la creació de nous públics per als museus locals i centres d'art s'inverteixen 100.000 € en l'impuls de les eines de difusió de cara a la reobertura dels espais d'exposició i la reprogramació d'activitats artístiques.
- En l'apartat dels museus es crea un fons de prestació per a ajuntaments amb museus municipals adherits a la Xarxa de Museus Locals de 400.000 € per a projectes de planificació digital.

Biblioteques: apostes estratègiques i canvis operatius

La biblioteca pública ha contribuït durant aquest any tan complicat, integrant els objectius de l'agenda 2030, a construir una nova realitat més inclusiva socialment, més respectuosa amb el medi ambient i que contribueixi a la represa i la dinamització econòmica en termes d'igualtat. Ho ha fet a partir de 4 estratègies:

- 1. La lectura i la cultura.** Oferint experiències culturals recolzades en les lectures, treballant el foment de l'hàbit lector i la comprensió lectora per enfortir les persones i capacitar-les per viure en un món complex.
- 2. La informació i el coneixement.** Creant i difonent informació pertinent i veraç per apoderar a les persones com a ciutadania crítica, capaç de créixer i generar nou coneixement.
- 3. Aprenentatge i cohesió.** Oferint experiències d'aprenentatge al llarg de la vida com element d'igualtat de cohesió personal i de creació d'identitat col·lectiva, afavorint el desenvolupament de comunitats resilents.
- 4. Comunitat i capital social.** Oferint espais de participació altament col·laboratius i arre-

lats al seu entorn local, que ofereixin experiències de cocreació i d'innovació social amb l'objectiu d'activar la comunitat com agent corresponsable de l'acció pública.

Més enllà de totes les accions plantejades per al 2020, i davant la situació generada per la COVID-19, el suport i gestió de la xarxa de biblioteques s'ha estructurat en tres àmbits:

- Treballs tècnics i d'assessorament per acompanyar els ajuntaments a poder continuar prestant el servei de lectura pública d'acord amb les mesures de prevenció definides pel marc normatiu.
- Producció de serveis: s'han posat en funcionament nous serveis o s'han reforçat serveis ja existents per poder atendre els usuaris en situació de confinament (carnet temporal digital, reserva de disponibles, formularis de cita prèvia, increment d'oferta de documents electrònics, etc.). També noves iniciatives dirigides a ajudar al sector (increment de pressupost per l'adquisició documental de les biblioteques directament a les llibreries de proximitat o el fons de prestació per a l'adquisició documental per a petits municipis), cicles virtuals de literatura, eines d'autoformació, etc.
- Transformació de processos de treball: el treball en remot ha exigut transformar alguns processos de treball interns.

9. Àrea d'Educació, Esports i Joventut

El mandat 2020-2023 ve marcat per la situació sense precedents generada per la COVID-19 i per l'aposta de la corporació per desenvolupar el Catàleg de serveis i els projectes estratègics seguint els objectius de l'Agenda 2030. Pel que fa a l'emergència sanitària, des del primer moment l'Àrea d'Educació, Esports i Joventut es va bolcar en el suport al món local per atendre les urgències dels ajuntaments en aquests àmbits. A l'acompanyament durant els mesos de confinament van seguir les accions per facilitar el procés de desescalada i culminà amb el recolzament als territoris per a la posada en marxa de les activitats d'estiu -generant una campanya específica i seixanta recursos específics- per poder fer realitat la tornada d'infants i joves a nous espais de joc, d'esport i d'aprenentatge. La mesura més destacada de totes les del 2020, ha estat la creació i la tramitació d'un Fons de prestació de l'Àrea d'Educació, Esports i Joventut, de 6 milions d'euros per al finançament i manteniment de serveis i activitats educatives, esportives i juvenils. Aquest fons s'ha creat per a contribuir a la viabilitat dels Casals d'Estiu i Campus Esportius, per fer front a part del sobrecost dels centres municipis educatius, esportius i juvenils durant el confinament i post-confinament i per generar recursos amb la finalitat de reduir els efectes nocius de la pandèmia a la població i, en especial, als col·lectius més vulnerables. Pel que fa al desplegament del objectius de desenvolupament sostenible i l'Agenda 2030, les dues actuacions més destacades són el disseny, la presentació pública i l'inici de la posada en marxa de les experiències pilot dels dos projectes transformadors de l'Àrea:

- El projecte *Noves oportunitats educatives 4.10 (NOE 4.10)* pretén impulsar una estratègia i articular un conjunt de recursos per implementar un sistema integral d'acompanyament i orientació amb un suport tecnològic que vertebrí i universalitzi la informació de la població jove, a escala local.
- I el projecte *Joventut esportiva, societat activa*, consisteix en la incorporació en els serveis d'atenció a les persones municipals de la figura d'educadors/es esportiu/ves que acompanyin els adolescents i joves (12-18 anys) en la definició i realització d'activitats de caire esportiu, lúdic, saludable, inclusiu i innovador tant en l'àmbit de l'espai públic (parcs i places, platges i boscos...) com en el dels propis equipaments educatius (patis de les escoles i dels instituts) dels municipis.

Educació: proximitat, equitat i suport als ajuntaments

En l'àmbit de l'Educació, les indicacions del Pla d'actuació de mandat es tradueixen en dues idees força. La primera és el treball per l'equitat educativa, amb un gran impacte en problemes ja clàssics, com l'abandonament escolar prematur, la segregació escolar o l'èxit educatiu, que la situació de pandèmia ha agreujat de forma significativa. I en segon lloc l'impuls al reforç dels ajuntaments, avançant cap a un escenari de major corresponsabilitat en el terreny de les polítiques educatives. Tenint present aquest marc, en l'àmbit dels serveis educatius el treball s'estructura en aquests 4 eixos:

Eix 1: Oportunitats educatives: l'abandonament escolar prematur és un problema de país de primera magnitud i la situació actual ocasionada per la COVID agreuja les probabilitats d'un sector important de joves de desvincular-se del procés educatiu. Des de la Diputació es reconeix la importància del problema actuant a dos nivells. Un primer nivell amb l'impuls del projecte transformador NOE 4.10. Un segon nivell es concreta en la consolidació de tots els productes de suport vinculats a l'orientació i a facilitar les transicions educatives, canalitzats a través del Catàleg de serveis.

Eix 2: Equitat i escolaritat equilibrada: s'ha posat en marxa un nou eix de treball per acompanyar una nova generació de polítiques locals de planificació escolar per impulsar les mesures corresponents als municipis contingudes en el Pacte Nacional contra la Segregació, així com al desplegament i consolidació d'Oficines Municipals d'Escolarització.

Eix 3: Ciutats educadores: recentment actualitzada, la Carta de Ciutats Educadores, planteja nous reptes per contribuir a focalitzar totes les polítiques locals sota l'empremta educativa. Des de la Diputació de Barcelona s'aposta per un model on l'entorn, ara més que mai donades les desigualtats educatives que ha generat la pandèmia, connecti aprenentatges, temps, espais i agents educatius. Per això, durant aquest mandat s'ha consolidat un eix de treball, acompanyant el desplegament d'instruments de governança i planificació educativa i el suport a projectes de connexió de temps i espais educatius.

Eix 4: Escoles municipals i centres educatius: els ajuntaments de la província gestionen una extensa xarxa d'escoles municipals de titularitat municipal a la qual cal sumar el manteniment dels centres d'educació infantil i primària, competència dels ajuntaments (un total de 1.414 equipaments). La pandèmia s'ha fet notar també en aquest àmbit multiplicant les despeses de manteniment, subministres i neteja així com l'adequació de les instal·lacions. Des de la Diputació de Barcelona s'ha reforçat la línia de suport en aquest sentit, proveint, a través del Catàleg de serveis, recursos tècnics i econòmics per acompanyar el funcionament i gestió dels centres educatius de titularitat municipal. A aquests recursos cal afegir, en el marc del Pla de Xoc de la corporació, la dotació, per al 2021, del fons extraordinari "Equipaments Responsables 2030". A la vegada, també s'ha consolidat el treball de les quatre xarxes d'escoles municipals (la d'escoles bressol, la d'adults, la de música i arts i la d'educació especial) amb la finalitat de contribuir a millorar la seva sostenibilitat i qualitat en la prestació dels serveis.

Cap a una oferta esportiva integral de qualitat

En l'àmbit de l'esport, la Diputació treballa per facilitar la pràctica esportiva de tothom, oferint suport als governs locals de la província tot prestant una oferta integral de qualitat, tant en l'àmbit de les activitats com dels equipaments esportius, per impulsar un estil de vida actiu de les persones. La visió d'Esports dins el present mandat es focalitza en reforçar la vessant integradora de l'esport, potenciant-lo com una eina d'inclusió social i comunitària. Un cop aprovat el PAM 20-23 per part del Ple de la corporació enguany els Serveis d'Esports han desenvolupat cinc eixos de cooperació esportiva amb els ens locals de la província, d'acord amb cinc objectius estratègics, alineats amb els corresponents objectius de desenvolupament sostenible (ODS) adaptats a les circumstàncies de la COVID-19:

Eix 1: Garantir el dret universal de l'esport per a tothom, amb equitat i afavorint la inclusió social.

Eix 2: Facilitar una pràctica esportiva sostenible, educadora i segura, generadora de benestar i de qualitat de vida.

Eix 3: Promoure entorns actius a l'espai públic, tant al medi natural com a l'urbà.

Eix 4: Consolidar la dotació de la xarxa d'equipaments esportius locals vetllant per la seva sostenibilitat i qualitat de servei.

Eix 5: Salvaguardar el sistema esportiu de la província col·laborant amb els agents esportius per innovar i crear valor públic.

A més a més del Fons de l'Àrea, el suport econòmic a les activitats esportives promogudes per part dels ens locals ha comportat l'atorgament d'ajuts per un import total superior a 2,85 M€, arribant a 325 ens locals. Convé destacar el fons de prestació adreçat a la dinamització de l'activitat fisicoesportiva local, amb un import total d'1,4 M€, i l'atorgament de beques esportives per prevenir el risc d'exclusió social mitjançant l'esport, amb un import total de 0,74 M€. També s'ha creat un nou fons de prestació per impulsar l'activitat esportiva dels petits municipis, dotat amb 0,5 M€ i amb 234 municipis beneficiaris.

El suport econòmic adreçat a la construcció, remodelació i reforma dels equipaments esportius locals, atorgat dins les Meses de concertació 2016-2019, ha comportat la tramitació de 46 M€ en concepte d'ajuts, i n'han resultat beneficiaris 161 ens locals. D'altra banda amb la posta en marxa del nou Programa general d'inversions 2020-2023 s'ha efectuat una previsió inicial de 33,28 M€ destinada a equipaments esportius.

El suport tècnic i material ha facilitat als ens locals tant l'organització d'activitats esportives com la planificació, disseny, manteniment i gestió eficient de les instal·lacions esportives; també la diagnosi de la xarxa de camins esportius.

Polítiques de joventut a nivell local

Malgrat el repte que ha suposat l'adaptació al confinament i a les diferents restriccions de mobilitat i relació, en l'àmbit de joventut s'ha pogut donar un alt compliment als objectius fixats durant l'any 2020. L'acció de govern ha respost a aquests quatre eixos:

Eix 1: Facilitar la planificació i el desplegament de les polítiques locals de joventut: en aquest àmbit s'ha ofert suport econòmic a 263 ens locals. A més, amb l'objectiu de facilitar als ens locals l'elaboració i treball amb els Plans Locals de Joventut, s'ha donat resposta i acompanyament a una vuitantena d'ens locals.

Eix 2: Transformar els equipaments juvenils municipals en espais impulsors de les polítiques locals de joventut: els equipaments juvenils municipals són un dels espais preferents d'interrelació dels joves amb l'administració, així com entre ells. Per aquest motiu, s'ha promogut un suport tècnic, a 30 ens locals, per a l'elaboració de projectes de concepció, disseny, gestió o dinamització d'aquests equipaments. Complementàriament, s'han editat materials de suport per difondre experiències concretes de municipis, així com per donar resposta a les restriccions sanitàries fixades per les autoritats en l'ús d'aquests espais.

Eix 3: Promoure l'apoderament juvenil mitjançant la millora de les competències personals: s'han atorgat més de 120 tallers d'emancipació destinats a joves i als professionals que treballen amb joves per a 30 ens locals de la demarcació.

Eix 4: Reforçar el personal tècnic de joventut com a agent necessari per a la planificació i execució de les polítiques locals de joventut.

10. Àrea de Cohesió Social, Ciutadania i Benestar

Durant l'any 2020, l'Àrea de Cohesió Social Ciutadania i Benestar ha treballat a través de dos enfocaments clau per donar resposta a l'emergència social i a les necessitats que s'han vist intensificades arran de la crisi de la COVID 19 i per assolir els objectius del Pla d'actuació de mandat i les línies estratègiques de l'Àrea. Per una banda, s'ha dut a terme una acció de contingència i d'atenció a emergències socials, en forma de pla de xoc, i, per l'altra, una acció estratègica per a la redefinició de les polítiques socials locals i per a l'impuls de canvis estructurals, en línia amb els objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides i dels nous reptes socials.

La pandèmia de la COVID 19 ha tingut un impacte sanitari, econòmic, social, i també emocional, que ha generat reptes molt importants per als municipis de la província de Barcelona, i la necessitat d'accions en clau de xoc i contingència. Des de l'Àrea se'ls ha acompanyat des de l'inici, atenent a les necessitats més urgents, com la compra d'equips de protecció individual (EPI), que ha permès contribuir a la prestació dels serveis bàsics essencials durant els moments més crítics de la pandèmia.

També s'han reforçat programes de suport a necessitats bàsiques, com la Targeta Moneder d'Impacte Social, que en els tres mesos de confinament va duplicar el nombre de targetes donat en quatre anys, i el Servei d'Informació en Deutes a l'Habitatge, que ha atès a 3.000 persones durant l'any 2020, superant la xifra dels anys anteriors i contribuint a aturar desnonaments durant la pandèmia. A més, durant els mesos de confinament es va donar suport als municipis en la creació de dispositius per a persones sense llar.

En el marc de les accions de contingència també ha tingut un paper important la Campanya contra les violències masclistes i el suport a les professionals dels recursos per a dones que havien d'atendre situacions més complexes i urgents en un context de confinament i desescalada, així com les accions de mediació ciutadana.

En aquest escenari de resposta immediata, les cures també han tingut un paper clau: les persones usuàries del Servei Local de Teleassistència s'han vist incrementades per donar atenció especialment a persones grans soles, i l'activitat del centre d'estades residencials temporals per a persones grans s'ha mantingut amb la màxima normalitat possible, d'acord amb les recomanacions de les autoritats sanitàries, i vetllant per la salut i la seguretat tant dels i les professionals com de les persones usuàries.

Aquestes accions de contingència s'han reforçat amb el Pla de xoc per a la reactivació social dels municipis de la província, que el juliol de 2020 va destinar 6 milions d'euros al reforç de les plantilles professionals dels serveis socials bàsics; al suport per a l'atenció a infants i adolescents en situacions de vulnerabilitat; a la contractació de professionals per a intervenció social i comunitària i al reforç dels serveis municipals d'atenció a les dones víctimes de les violències masclistes.

Alhora, durant l'any 2020 s'ha treballat en la construcció d'una estratègia d'Àrea per a la reactivació social, sense deixar ningú enrere, des de la innovació i el lideratge de les polítiques socials locals. Aquesta estratègia s'ha treballat de forma compartida entre els i les professionals de l'Àrea, els ajuntaments i persones expertes de l'àmbit acadèmic i el tercer sector social, en diferents espais per a la diagnosi, la formulació de propostes i el contrast.

L'estratègia parteix d'un nou marc conceptual de les polítiques socials de l'Àrea que situa la importància d'àmbits sectorials com els serveis socials, la salut pública i les polítiques de protecció dels drets de les persones consumidores, especialment de les més vulnerables. Aquest marc conceptual també posa en valor les polítiques transversals d'igualtat de gènere; interculturals; intergeneracionals i d'atenció a les persones grans i a la infància i l'adolescència, i de promoció de l'autonomia personal. En aquest sentit, es fa una aposta per una mirada interseccional, que té en compte els diferents eixos de desigualtat i fa polítiques per a la convivència i la inclusió social.

A partir d'aquest marc conceptual, i en resposta a les necessitats socials i dels municipis, l'Àrea de Cohesió Social, Ciutadania i Benestar treballa en base a set línies estratègiques que estan connectades amb els objectius vinculats als ODS del PAM 2020-2023.

Enfortir el sistema de garantia d'ingressos

La primera línia fa referència a enfortir el sistema de garantia d'ingressos i subsistència material des dels ens locals, amb l'objectiu d'elaborar un model sòlid i eficient de garantia d'ingressos local, interconnectat amb el d'altres administracions, que diferenciï entre les prestacions econòmiques i els serveis socials, i que permeti atendre a situacions d'urgència, acompanyar a les persones en l'accessibilitat als seus drets i promoure la inclusió social. Aquesta línia respon a l'objectiu estratègic del PAM de posar fi a la pobresa a tots els pobles i ciutats, i es treballa a través del reforç de recursos de garantia del dret a l'alimentació, així com del Servei d'Intermediació en Deutes de l'Habitatge, les auditories i intervenció als habitatges en situació de pobresa energètica, i amb el projecte transformador de "Garantia d'ingressos i drets bàsics".

Acció comunitària per a la igualtat, la salut i la convivència inclusiva

La segona línia estratègica es basa en l'acció comunitària per a la igualtat, la salut i la convivència inclusiva. En aquesta línia es treballen programes de suport a l'acollida de les

persones emigrants i a la interculturalitat, així com per a la no discriminació i la igualtat de tracte. També s'impulsa la mediació ciutadana i la mediació en consum; tallers i activitats per al consum responsable, i es dona suport als municipis per a l'impuls de Plans Locals d'Acció Comunitària Inclusiva i de Plans de Convivència. També en aquest àmbit s'ha posat en marxa el projecte transformador “Barris i comunitats: motors de transformació social”, que té per objectiu promoure una intervenció integral en àrees urbanes complexes amb l'objectiu de contribuir a reduir les desigualtats socioeconòmiques i promoure la convivència inclusiva, la participació i la cohesió social.

Així mateix, d'acord amb el propòsit de mandat de dedicar especial atenció als col·lectius que s'han vist més afectats tant per la crisi econòmica dels darrers anys com pels efectes de la pandèmia de la COVID-19, com són les persones grans, els i les adolescents o els infants i les seves famílies, es treballen programes d'envelliment actiu i d'atenció a la infància i l'adolescència i famílies, així com de prevenció de riscos i de maltractaments a les persones grans i als infants i adolescents. Cal destacar el projecte transformador “Infància i adolescència: del risc a la igualtat, la salut i el benestar”, que està treballant en el suport i la millora dels serveis socioeducatius, especialment en un període de major riscos derivats de l'impacte de la COVID en l'àmbit educatiu i emocional.

Impulsar la intervenció social, els serveis socials i les cures en la comunitat

La tercera línia estratègica de l'Àrea és impulsar la intervenció social, els serveis socials i les cures en la comunitat, amb l'objectiu de reforçar un sistema públic de cures que permeti envellir, en la mesura del possible, a la pròpia llar amb dignitat i acompanyament. Aquesta línia s'està treballant a través dels programes de reforç i acompanyament tècnic i econòmic als serveis socials bàsics i als seus professionals, i del projecte transformador “Cap a un nou sistema públic de cures en la comunitat” que vol reforçar el Servei Local de Teleassistència, com a servei estratègic de l'Àrea, amb 90.000 persones usuàries, que avança cap a la digitalització i, per tant, cap a un acompanyament més proper, preventiu i intensiu.

Fent front a les desigualtats i discriminacions de gènere

La següent línia de treball vol promoure estratègies integrals i transversals per fer front a les desigualtats i discriminacions de gènere, incidint especialment en les polítiques de prevenció i abordatge de les violències masclistes i LGTBIfòbiques. Aquesta línia es connecta amb l'objectiu estratègic de mandat de contribuir a assolir la igualtat de gènere i donar poder a totes les dones i nenes, i es treballa a través d'accions per impulsar la transversalitat de gènere i la planificació en les polítiques d'igualtat, així com amb el reforç dels serveis territorials d'atenció a les dones i a les persones LGTBI, i el desplegament del programa d'abordatge de les violències masclistes que pren una nova dimensió a través del projecte transformador “Xarxa de Territoris Lliures de Violències Masclistes”. Cal destacar, també, la inauguració el novembre de 2020 del LABonnemaison com a centre de referència en les polítiques d'igualtat.

Cap a ciutats i pobles més resilients

La cinquena línia estratègica fa referència a promoure ciutats i pobles més saludables i resilients per abordar l'actual crisi sanitària i emergències similars en el futur. Aquesta línia s'emmarca en l'objectiu de mandat de reforçar les estratègies locals de salut pública i, especialment, aquelles que es dirigeixen als col·lectius més vulnerables. En aquest àmbit s'ha treballat, sobretot, en la definició d'un model de Pla de contingència en salut pública i s'ofereix acompanyament als municipis en la implementació d'aquests plans.

Una aposta per la transformació organitzativa: innovació i transversalitat

Finalment, l'Àrea de Cohesió Social, Ciutadania i Benestar durant aquest 2020 s'ha dotat de mecanismes que permetin aconseguir les dues darreres línies estratègiques recollides en el marc conceptual. Per una banda per avançar en el coneixement i la innovació social, enfortint processos de relació i de cooperació amb els ens locals, el tercer sector social i l'àmbit acadèmic, i per altra per promoure una estructura organitzativa basada en la cooperació, la flexibilitat i la mirada transversal, a través d'equips de treball multidisciplinaris, horitzontals i transversals que impulsen els projectes transformadors.

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Presidència